



Ruth

Mae stori Ruth yn canolbwyntio ar stori tri o bobl: Naomi, gwraig weddw o Fethlehem yn Jwda; Ruth, ei merch yng nghyfraith sy'n dod o Moab; a Boas, ffermwr sy'n berchen tir o Fethlehem. Mae'r stori annwyl, adnabyddus hon yn adrodd hanes am ymroddiad Ruth i'w mam yng nghyfraith drwy ei dilyn yn ôl i'w chartref a dod o hyd i ffyrdd o ofalu amdani. Yn y diwedd mae hyn yn arwain at ei phriodas â Boas a hithau yn esgor ar un o hynafiaid Dafydd. Gallwch ddarllen y stori hon ar ddwy lefel: y lefel arwynebol sy'n adrodd stori o gariad ac ymroddiad, a'r lefel ddyfnach sy'n datgelu neges o beth allai 'estroniaid' (hyd yn oed estroniaid fel y Moabiaid oedd yn cael eu casáu) eu cyfrannu at stori iachawdwriaeth Duw



Pa mor hir wnaiff o gymryd?

Amser darllen: 15 munud
Yn brin o amser? Darllenwch yn unig
 1.1-18; 2.1-11; 3.1-10;
 4.13-22



Dosbarth

Stori fer



Unrhyw beth anodd?

Does 'na ddim llawer sy'n anodd yma – mae'n stori hyfryd.

Y darn mwyaf dyrys yw penderfynu beth yw eich barn am Ruth yn gorwedd i lawr wrth draed Boas – roedd hynny yn gyfangwbl yn erbyn rheolau'r cyfnod. Mae rhai pobl hyd yn oed yn credu fod 'traed' yn cael ei ddefnyddio'n llednais yma i gyfeirio at organau cenhedlu Boas, sy'n gwneud ei gweithred hyd yn oed yn fwy beiddgar.



Dyfyniadau i ysbrydoli

¹⁶Ond meddai Ruth, "Paid a'm hannog i'th adael, na throi'n ôl oddi wrthyt, oherwydd i ble bynnag yr ei di, fe af finnau; ac ym mhle bynnag y byddi di'n aros, fe arhosaf finnau; dy bobl di fydd fy mhobl i, a'th Dduw di fy Nuw innau. ¹⁷Lle y byddi di farw, y byddaf innau farw ac yno y'm cleddir. Fel hyn y gwnelo'r Arglwydd i mi, a rhagor, os bydd unrhyw beth ond angau yn ein gwahanu ni."

(Ruth 1.16-17)

Bydded i'r ARGLWYDD dy wobrwyo am dy weithred, a bydded iti gael dy dalu'n llawn gan yr Arglwydd, Duw Israel, y daethost i geisio nodded dan ei adain.

(Ruth 2.12)



Ynglŷn â'r Awdur

Does neb yn gwybod unrhyw beth am yr awdur – gallai fod yn unrhyw un bron, o chwedleuwr pentref i rywun oedd yn awyddus i adrodd hanes llinach y brenin.



Ynglŷn â'r cyfnod

Does neb yn gwybod unrhyw beth am y cyfnod y cafodd ei ysgrifennu chwaith. Gallai fod wedi ei ysgrifennu unrhyw bryd o deyrnasiad y Brenin Dafydd i'r cyfnod wedi'r Gaethglud.

Beth oedd pobl yn ei deimlo?

Fel y nodwyd yn y crynodeb, mae gan y stori fymryn o agenda yn ogystal â bod yn stori hyfryd. Dangosodd Ruth 'garedigrwydd cariadus' i Naomi. Y gair Hebraeg am hyn yw hesed ac mae'n air sy'n crynhoi'r cyfamod rhwng Duw a'i bobl – Mae Duw yn dangos caredigrwydd cariadus tuag at ei bobl ac yn disgwyl iddynt ddangos hynny tuag ato Ef hefyd.

Mae'n werth gwybod fod y Moabiaid, fel cymdogion agos, yn archelwynion i'r Israeliaid. Felly os oedd Ruth, y Moabiad, yn dangos y fath garedigrwydd cariadus (ac yna i fod yn un o hynafiaid y Brenin Dafydd), gallai olygu fod yr awdur yn gwneud sylw cadarn am sut i weld a thrin estroniaid.

Llyfrau eraill wedi'u gosod tua'r cyfnod yma

Joshua a'r Barnwyr



Pa fath o Lyfr ydy o?

Stori fer gyda neges ddiwinyddol gref am deyrngarwch, ffyddlondeb a charedigrwydd cariadus.



Sut cafodd ei strwythuro?

- 1.1-22 Naomi yn dychwelyd adref yn weddw gyda Ruth
- 2.1-23 Ruth yn lloffa gwenith i fyw ac yn cyfarfod Boas
- 3.1-18 Ruth yn gweithredu cynllun peryglus i sicrhau dyfodol diogel iddi hi a Naomi
- 4.1-12 Boas yn anrhydeddu Ruth ac yn sicrhau ei diogelwch i'r dyfodol
- 4.13-22 Mae Ruth yn cael plentyn (ac mae'n ei roi i Naomi) ac yn sicrhau ei llinach sy'n ymestyn ymlaen i'r Brenin Dafydd



Cadwch lygad am...

Mae'r thema o fendith yn rhedeg drwy'r llyfr. Cadwch lygad amdano wrth ddarllen a gweld pa rôl mae'n ei chwarae yn y stori.

Rôl allweddol arall yw achubiaeth - beth ydych chi'n ei gredu mae achubiaeth yn ei olygu yn llyfr Ruth a sut mae'n ymwneud â'r ffordd y byddwn yn defnyddio'r gair fel arfer?

Beth yw eich barn am berthynas yn y stori? Naomi ac Orpah; Naomi a Ruth; Ruth a Boas? A yw'r gwahanol berthynas yn iach?



Beth allai hyn ei olygu i mi?

Oes yna unrhyw un y byddech chi'n dweud y geiriau: 'I ble bynnag yr ei di, fe af finnau; ac ym mhle bynnag y byddi di'n aros, fe arhosaf finnau; dy bobl di fydd fy mhobl i, a'th Dduw di fy Nuw innau. Lle y byddi di farw, y byddaf finnau farw ac yno y' m cleddir.' (Ruth 1.16-17) wrtho/wrthi? Beth fyddai'n gwneud i chi eu dweud?



Cwestiynau grŵp trafod

- Oedd yna unrhyw rannau o'r llyfr roeddech chi'n arbennig o hoff ohono neu wnaeth eich ysbrydoli?
- Oedd yna unrhyw rannau o'r llyfr nad oeddech yn ei hoffi neu oedd yn eich poeni?
- Beth oeddech *chi'n* ei gredu roedd y llyfr yn ei drafod?
- Roedd teyrngarwch, ffyddlondeb a chariad Ruth tuag at Naomi yn gostus iawn (oedd yn golygu ei bod yn y diwedd wedi rhoi ei mab iddi hyd yn oed). Trafodwch hyn a myfyriwch ar pam y credwch fod Ruth yn barod i dalu pris mor uchel am ei chariad.
- Roedd gan Ruth a Naomi gynllun eithaf peryglus (Ruth yn gorwedd gyda Boas ar y llawr dyrnu) i gael y warchodaeth roedd y ddwy ohonynt ei angen gan Boas. Oedden nhw'n iawn i wneud hyn? Beth allai fod y gyffelybiaeth fodern i'r math hwn o gynllun? Pryd fydddech chi'n dweud nad oedd yn iawn gwneud y math hwn o beth?
- Sut ydych chi'n credu y dylech ddarllen Ruth? Fel stori ysbrydoledig am gariad a pherthynas? Fel naratif wrol am oroesi? Fel datganiad gwleidyddol am y ffordd rydym yn trin tramorwyr? Neu fel rhywbeth arall?
- Wnaethoch chi ddarllen unrhyw beth yn y llyfr wnaeth eich cyffwrdd, ehangu eich ffydd neu wneud i chi feddwl yn ddyfnach am eich bywyd a sut rydych yn ei fyw?



Gallwch drydar lluniau, storïau neu gwestiynau o'ch clwb llyfrau gan ddefnyddio'r hashnod [#clwblyfrauibeibl](#) a tag [@cymybeibl](#).

Dod â'r Beibl yn **fyw**

B Cymdeithas
y Beibl